

Bruxelles, den 11. marts 2026
(OR. en)

7240/26

EF 66
ECOFIN 329
FSC 6
ESMA
ESRB
ECB
EIOPA
SRB
EBA

FØLGESKRIVELSE

fra: Martine DEPRez, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.: COM(2026) 119 final

Vedr.: RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET om beredskabet i EU's finansielle sektor

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 119 final.

Bilag: COM(2026) 119 final.



Bruxelles, den 10.3.2026
COM(2026) 119 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

om beredskabet i EU's finansielle sektor

1. Indledning

Den Europæiske Union står over for øgede risici og hidtil usete trusler i flere sektorer. Disse risici spænder fra øget usikkerhed, geopolitiske spændinger og konflikter, cybersikkerheds- og informationsmanipulationsrisici til klimaændringer og stigende risici for naturkatastrofer. For at styrke EU's evne til at forudse, forebygge og reagere på disse trusler fremlagde Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) i fællesskab den 26. marts 2025 strategien for beredskabsunionen¹. Den finansielle sektor i EU har en væsentlig funktion i at sikre kontinuiteten af centrale samfundsaktiviteter i enhver situation. Derfor foretager Kommissionen som led i strategien for beredskabsunionen og gennemførelsen af foranstaltning 25 i bilaget til den fælles meddelelse en omfattende vurdering af beredskabsniveauet i den finansielle sektor. Den vurderer navnlig sektorens kapacitet til fortsat at udføre sine kritiske funktioner, såsom at foretage betalinger og finansiere økonomien i enhver situation.

EU's lovgivning om finansielle tjenesteydelser bygger på en solid tradition for omtanke, forsigtighed, modstandsdygtighed og fremsynethed. Målsætningerne er klare: at bevare den finansielle stabilitet, en velordnet afvikling af nødlidende finansielle institutioner, krisestyring og indskudsgaranti, investorbeskyttelse og markedsintegritet. EU gennemførte en omfattende revision af sine tilsynsregler og banktilsynsarkitektur efter den store finanskrisen, der startede i 2007. Disse reformer har styrket EU's finansielle institutioner, kapitalmarkeder og udbydere af finansiell markedsinfrastruktur.

EU's finansielle sektor har i dag opnået en høj grad af modstandsdygtighed ved at konsolidere tre søjler: i) risikobaseret kapital for banker og finansielle institutioner, ii) krav til ledelse og gennemsigtighed og iii) mekanismer for tilsynssamarbejde på tværs af medlemsstater og sektorer. EU har indført politikker og principper, der muliggør løbende vurderinger af risikoen for ekstreme hændelser inden for rammerne af operationelle risici, forretningskontinuitet og beredskabsplaner.

EU-rammen er blevet testet af flere kriseepisoder i de seneste år, såsom covid-19-pandemien, Ruslands aggression mod Ukraine, den regionale bankkrise i USA og Credit Suisse-krisen i 2023, strømafbrydelser, cyberangreb og hybride hændelser. I lyset af disse kriser har EU's finansielle sektor udvist robusthed og modstandsdygtighed. Myndighederne på EU-plan og nationalt plan har handlet hurtigt og effektivt.

Generelt er beredskabet ikke statisk. Det er dynamisk og fremadskuende. Det kræver en kontinuerlig cyklus af planlægning, uddannelse, udstyr, test, evaluering og forbedring. Det kræver fokus på parathed til at håndtere alle farer ved at forudse risici, udvikle kapaciteter, koordinere på tværs af sektorer (statslige, private og offentlige) og lære af tidligere begivenheder for at etablere robuste samfund, der er i stand til at forebygge, beskytte og effektivt genoprette funktionalitet i forbindelse med en krisesituation. Dette gælder også for den finansielle sektor.

¹ Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten udsendte en [fælles meddelelse](#) om [strategien for beredskabsunionen](#).

Denne rapport giver et overblik over det nuværende beredskab i EU's finansielle sektor og bygger på fortsatte drøftelser med Den Europæiske Centralbank, de europæiske tilsynsmyndigheder, Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici, Den Fælles Afviklingsinstans, medlemsstaterne og den finansielle tjenesteydelsesindustri.

2. Beredskab i EU's indre marked

På EU-plan er beredskabet i den finansielle sektor blevet forbedret i de seneste år gennem lovgivningsmæssige foranstaltninger og ved at skabe styringsstrukturer på EU-plan, der afspejler den grænseoverskridende karakter af EU's finansielle sektor. Styringen er baseret på to søjler: EU-lovgivning og EU-myndigheder. Denne struktur suppleres af en række foranstaltninger, der træffes i euroområdet, på regionalt plan (med deltagelse af flere medlemsstater) og på medlemsstatsplan.

2.1 EU-lovgivning, der regulerer den finansielle sektor

Den finansielle sektor er reguleret af både sektorspecifik og tværgående lovgivning.

Sektorspecifik lovgivning

Sektorspecifik lovgivning omfatter kapitalkravsdirektivet og -forordningen², Solvens II³, direktivet om markeder for finansielle instrumenter II (MiFID II)⁴, forordningen om europæisk markedsinfrastruktur⁵ og forordningen om værdipapircentraler (CSD-forordningen)⁶. Disse retsakter fastsætter tilsynskrav med henblik på at styrke robustheden, stabiliteten og den forsvarlige drift af finansielle institutioner, den finansielle infrastruktur og det samlede finansielle system.

Med hensyn til beredskab fastsætter flere sektorspecifikke retsakter krav til operationel risikostyring, operationel modstandsdygtighed, IKT-modstandsdygtighed, forretningskontinuitet og krisestyring. For eksempel sikrer kapitalkravsforordningen og -direktivet, direktivet om genopretning og afvikling af banker (BRRD)⁷, forordningen om den

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF,

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012.

³ Konsolideret tekst: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (MiFID II).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 af 4. juli 2012 om OTC-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 909/2014 af 23. juli 2014 om forbedring af værdipapirafviklingen i Den Europæiske Union og om værdipapircentraler samt om ændring af direktiv 98/26/EF og 2014/65/EU samt forordning (EU) nr. 236/2012.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/59/EU af 15. maj 2014 om et regelsæt for genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Rådets direktiv 82/891/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/24/EF, 2002/47/EF, 2004/25/EF, 2005/56/EF, 2007/36/EF,

fælles afviklingsmekanisme (SRM-forordningen)⁸ og direktivet om indskudsgarantiordninger⁹ i banksektoren, at bankerne har modstandsdygtighed til at modstå en bred vifte af potentielle risici, herunder ekstreme hændelser. Bankerne forventes at implementere robuste rammer for styring og risikostyring, herunder forbedrede forretningskontinuitets-, kommunikations- og genopretningsplaner, for effektivt at imødegå en lang række risici. De vigtigste elementer i foranstaltningerne til håndtering af risikoscenarierne, både forebyggende og reaktive, omfatter specifikke forudgående krav til banker såsom genopretningsplaner og afviklingsplaner, som foreskrevet i SRM-forordningen og BRRD.

Ud over banker er forsikringselskaber, der er reguleret under Solvens II, investeringselskaber under MiFID II og markedsinfrastrukturer såsom centrale modparter (CCP'er) og værdipapircentraler underlagt lignende krav for at sikre operationel modstandsdygtighed, imødegå IKT-risici, opretholde forretningskontinuitet og sikre krisestyring. Disse suppleres af krav om at forbedre genopretnings- og afviklingsplanlægningen, hvor det er nødvendigt. Forvaltning af aktiver og finansiel formidling uden for banksektoren er også underlagt en bred og stadig mere omfattende EU-lovramme, herunder direktivet om institutter for kollektiv investering i værdipapirer, direktivet om forvaltere af alternative investeringsfonde og forordningen om pengemarkedsfonde. Disse instrumenter stiller krav til risikostyring, likviditetsstyring, gearing, værdiansættelse og gennemsigtighed for at fremme stabiliteten i sektoren. Foranstaltninger til udvikling af opsparings- og investeringsunionen ved at opbygge EU's finansielle sektors evne til at forbinde opsparing med produktive investeringer og dermed forbedre risikodelingen og diversificeringen i hele EU's finansielle sektor vil forbedre dens overordnede modstandsdygtighed og beredskab.

Den Europæiske Centralbank (ECB) – den fælles tilsynsmyndighed for banker i 21 medlemsstater – og de kompetente nationale myndigheder inden for og uden for euroområdet sætter bankernes finansielle og operationelle modstandsdygtighed i centrum for deres tilsynsprioriteter. Bankerne opfordres navnlig til at tage behørigt hensyn til geopolitiske risici og integrere dem i deres risikostyringsprocesser. Eksposeringer mod modparter i tredjelande, potentielle virkninger af udenlandske sanktioner på eksposeringer samt afhængighed af eksterne tjenesteydere og infrastrukturer bør tages i betragtning af bankerne i den forbindelse. Desuden forventes bankerne at udvikle en robust forvaltningsramme og iværksætte beskyttelse mod cybertrusler og andre trusler, der kan påvirke deres operationelle modstandsdygtighed. Dette omfatter foranstaltninger til at øge sikkerheden og beskytte mod fysiske skader. Ud over institutspecifikke foranstaltninger håndterer EU's tilsynsmæssige rammer for bankvirksomhed også bredere systemiske og grænseoverskridende risikokanaler.

Krisestyringsrammen skaber en værktøjskasse, der kan anvendes, når levedygtigheden for udbydere af en kritisk funktion er truet. Den reviderede ramme for krisestyring og

2011/35/EU, 2012/30/EU og 2013/36/EU samt forordning (EU) nr. 1093/2010 og (EU) nr. 648/2012 (BRRD).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 806/2014 af 15. juli 2014 om ensartede regler og en ensartet procedure for afvikling af kreditinstitutter og visse investeringselskaber inden for rammerne af en fælles afviklingsmekanisme og en fælles afviklingsfond og om ændring af forordning (EU) nr. 1093/2010 (SRM-forordningen).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/49/EU af 16. april 2014 om indskudsgarantiordninger.

indskudsforsikring for banker, som der blev opnået politisk enighed om i juni 2025, markerer et vigtigt skridt i retning af at gøre EU's krisestyringssystem endnu mere effektivt, navnlig for små og mellemstore banker.

Et vigtigt aspekt af beredskabet i den finansielle sektor er at have betalingsinstrumenter til rådighed for offentligheden, både kontanter og elektroniske betalinger. For at sikre, at **kontanter** er tilgængelige under alle omstændigheder, er en vigtig foranstaltning på eurosystemniveau at opretholde fælles strategiske lagre af eurosedler. ECB er det centrale koordinerings- og beslutningsorgan, som gennemfører regelmæssige krisestyringsøvelser, herunder potentiel krisekommunikation. På nationalt plan opretholder de nationale centralbanker planer for forretningskontinuitet for at sikre, at kontanthævninger og indskud fortsat er tilgængelige.

Sideløbende hermed har Kommissionens forslag om eurosedlers og -mønters status som lovligt betalingsmiddel, fremsat den 28. juni 2023, til formål at sikre, at eurokontanter fortsat accepteres bredt som betalingsmiddel og er let tilgængelige for personer, virksomheder og offentlige enheder i hele euroområdet. Krav om at opretholde en sund kontantinfrastruktur i normale tider understøtter tilgængeligheden af kontanter i beredskabssituationer. Kommissionens forslag indeholdt ikke en bestemmelse om robusthed, men Rådet tilføjede dette i sit forhandlingsmandat, som kræver, at medlemsstaterne har en plan for kontantrobusthed eller en kombination af foranstaltninger med samme virkning.

Desuden har det tredje betalingstjenestedirektiv (PSD3), som der blev opnået politisk enighed om i november 2025, til formål at fremme adgangen til kontanter i butikker ved at give detailhandlere mulighed for at tilbyde kontanthævninger (dvs. cash-in-shops) uden køb, op til en vis grænse. Dette gør brugen af kontanter mere bekvem, navnlig i landdistrikter, ved at præcisere reglerne for detailhandlere og pengeautomatoperatører.

Ud over at sikre tilgængeligheden af kontanter er det væsentligt at opretholde kontinuiteten i **betalingstjenester**. Dette omfatter kortbetalinger, konto-til-konto-overførsler (herunder mobilbaserede løsninger), adgang til betalingskonti samt muligheden for at foretage indskud. En sådan sikring understøtter offentlighedens tillid til det finansielle system, fastholder den offentlige orden og bidrager til økonomiens grundlæggende funktion under omfattende forstyrrelser ved at sikre fortsat adgang til basale tjenester.

Det nuværende andet betalingstjenestedirektiv (PSD2) regulerer andre aspekter, herunder styring af operationelle og sikkerhedsmæssige risici samt indberetning af større hændelser. Målet er at styrke sikkerheden og modstandsdygtigheden i betalingssystemerne i hele EU.

Eurosystemet fremmer sikkerheden og effektiviteten i betalingssystemerne. Med systemet er der indført tilsynskrav for at imødegå de vigtigste risikoscenarier, som er konstateret for det europæiske betalingsøkosystem. Rammen indeholder et omfattende sæt krav til håndtering af operationelle risici. Disse omfatter foranstaltninger til styring af forretningskontinuitet og rettidig genopretning samt specifikke bestemmelser om informationssikkerhed, cyberrobusthed, fysisk sikkerhed, outsourcing, IT-risikostyring og andre relaterede områder. Rammen gælder for elektroniske betalingsinstrumenter (såsom kort, direkte debiteringer,

kreditoverførsler, e-penge og digitale tegnebøger) samt de ordninger (f.eks. kortnetværk) og applikationer (f.eks. e-tegnebøger), der muliggør deres anvendelse.

For at sikre en bedre beskyttelse fastsættes der i artikel 15 i ECB-forordningen om systemisk vigtige betalingssystemer yderligere krav. Dette omfatter bl.a., at systemerne sikrer genopretning inden for to timer (herunder via brug af sekundære lokaliteter), og at operatører af systemisk vigtige betalingssystemer er i stand til at afslutte afviklingen af alle betalinger, der forfalder på en dag, ved udgangen af den bankdag, hvor hændelsen fandt sted.

Projektet med at skabe en digital euro – en digital form for kontanter, der supplerer fysiske kontanter og private betalingsløsninger – vil give offentligheden en yderligere betalingsmetode og samtidig fremme digital og finansiel inklusion. Som det første fælleseuropæiske betalingssystem vil den digitale euro også bidrage til at beskytte euroens internationale rolle. Ved at styrke EU's åbne strategiske autonomi og udvide udvalget af tilgængelige betalingsinstrumenter har projektet om den digitale euro til formål yderligere at styrke betalingstjenesternes samlede modstandsdygtighed. Hvad angår forslaget om status som lovligt betalingsmiddel, tilføjede Rådet supplerende bestemmelser for at styrke den digitale euros modstandsdygtighed yderligere. I denne kontekst vil EU's digitale identitetstegnebøger (EUDI-tegnebøger) kunne interoperere med brugergrænseflader til den digitale euro og sørger dermed for en sikker og gnidningsfri autentifikation af brugere¹⁰.

Tværgående lovgivning i den finansielle sektor

Som supplement til den finansielle lovgivning, der er fremhævet ovenfor, er forordningen om digital operationel modstandsdygtighed (DORA) en finanssektorspecifik retsakt, der finder anvendelse i hele EU's finansielle sektor. Den omfatter 20 forskellige typer finansielle enheder, herunder kreditinstitutter, betalingstjenesteudbydere, finansielle markedsinfrastrukturer, forsikringsselskaber, kreditvurderingsbureauer og kapitalforvaltere.

Med DORA sættes der stærkt fokus på finansielle enheders modstandsdygtighed, på deres beredskab til at modstå potentielle forstyrrelser på IKT-området og på håndtering af risici, der opstår som følge af finansielle enheders afhængighed af tredjepartsudbydere af IKT-tjenester, herunder systemiske risici og koncentrationsrisici, som følge af IKT-udbydere, der er kritiske for EU's finansielle sektor. DORA omfatter en harmoniseret og robust ramme, der har til formål at styrke EU's finansielle sektors evne til at forebygge, modstå, reagere på og komme sig efter IKT-relaterede forstyrrelser. Finansielle enheder skal etablere en omfattende ramme for styring af IKT-risici – der omfatter ledelse, opgørelse over aktiver, identifikation af risici, beskyttelse, opdagelse, reaktion, genopretning og løbende forbedring. Dette sikrer, at sårbarheder og modstandsdygtighed i systemer og processer håndteres proaktivt. Finansielle enheder skal også opdage, klassificere og indberette større IKT-relaterede hændelser til de kompetente myndigheder ved hjælp af aftalte definitioner, tærskelværdier og tidsfrister for at muliggøre

¹⁰ Den europæiske ramme for digital identitet etablerer et sikkert og pålideligt økosystem for digital identifikation og autentifikation samt anvendelse af digitale beviser, som vil være tilgængeligt for alle EU-borgere inden udgangen af 2026. Europæiske digitale identitetstegnebøger vil direkte styrke modstandsdygtigheden og beredskabet i EU's finansielle sektor over for kriser og beskytte mod svig og identitetstyveri i forbindelse med betalinger, kunderegistrering og andre finansielle tjenesteydelser.

koordinerede reaktioner på tværs af jurisdiktioner. DORA pålægger regelmæssig testning og vurdering af deres modstandsdygtigheds- og beredskabsprocesser, -værktøjer og -ordninger.

Finansielle enheder skal også håndtere risici forbundet med brugen af tredjepartsudbydere af IKT-tjenester, især kritiske tredjepartsudbydere. DORA pålægger finansielle enheder at udføre due diligence i forhold til koncentrationsrisici, inden de indgår nye kontrakter med tredjepartsudbydere af IKT-tjenester. DORA har en tilsynsmekanisme, hvor de tre europæiske tilsynsmyndigheder (ESA'er)¹¹ fører tilsyn med kritiske tredjepartsudbydere af IKT-tjenester på paneuropæisk plan, hvilket styrker den overordnede digitale operationelle modstandsdygtighed i hele EU's finansielle sektor. I november 2025 offentliggjorde ESA'erne listen over udpegede kritiske tredjepartsudbydere af IKT-tjenester i henhold til DORA. DORA-rammen er særligt velegnet til at håndtere cybersikkerhed, konnektivitet, beredskab og operationelle risici med en stærk international dimension.

Udover DORA, som er en særlig lovregel for den finansielle sektor, er denne sektor også omfattet af horisontale samarbejdsordninger om fysisk og digital modstandsdygtighed under direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed¹² og NIS 2-direktivet.

Direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed skaber en overordnet ramme, der tager højde for kritiske enheders modstandsdygtighed over for alle farer. Det pålægger udpegede kritiske enheder at foretage risikovurderinger, udarbejde nationale strategier og iværksætte specifikke modstandsdygtighedsforanstaltninger for at sikre, at de fortsat kan levere vitale samfundsfunktions. Selv om direktivet omfatter banksektoren og finansielle markedsinfrastrukturer som kritiske sektorer, er den finansielle sektor ikke omfattet af de materielle krav i direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed, da den er underlagt langt mere specifikke krav i DORA. Ikke desto mindre er den finansielle sektor fortsat omfattet af anvendelsesområdet for direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed med hensyn til horisontale samarbejdsordninger.

NIS 2-direktivet udgør en bredere ramme for cybersikkerhed på tværs af forskellige kritiske sektorer. DORA betragtes som en særlig lovregel i forhold til NIS 2-direktivet, hvilket betyder, at kravene vedrørende risikostyring og indberetning af hændelser i DORA finder anvendelse som en sektorspecifik EU-retsakt i stedet for NIS 2-direktivet. Som meddelt af Kommissionen i dens retningslinjer for anvendelsen af artikel 4, stk. 1 og 2, i NIS 2-direktivet¹³ fortsætter visse bestemmelser i NIS 2-direktivet, som er afgørende for at sikre finansielle enheders beredskab og opnå en høj grad af modstandsdygtighed, med at finde anvendelse, herunder kravene om at vedtage en cybersikkerhedsstrategi og etablere en national ramme for cyberkrisestyring (med forpligtelse til at udpege cyberkrisestyingsmyndigheder og vedtage nationale omfattende

¹¹ De tre ESA'er er Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA), Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA), og Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA).

¹² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF. Artikel 5, stk. 5, i direktivet fastsætter, at Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne skal udvikle en frivillig fælles rapporteringsmodel med henblik på overholdelsen af artikel 5, stk. 4, i direktivet.

¹³ C(2023)6068.

planer for cybersikkerhedshændelser og kriseberedskabs), som omfatter sektorerne bank- og finansmarkedsinfrastrukturer. Desuden skal enheder, der håndterer IT-sikkerhedshændelser ("CSIRT'er"), og EU's netværk af forbindelsesorganisationer for cyberkriser ("EU-CyCLONe") udføre deres opgaver med hensyn til sektorerne bank- og finansmarkedsinfrastrukturer.

De beredskabsforanstaltninger, der er skitseret for den finansielle sektor, er udformet med henblik på at afbalancere behovet for modstandsdygtighed med proportionalitetsprincippet. Regulerings- og tilsynskravene er tilpasset institutternes størrelse, kompleksitet og systemiske betydning for at undgå at pålægge mindre enheder en uforholdsmæssig stor byrde. For at undgå unødvendige administrative byrder strømliner harmoniserede rammer som DORA kravene på tværs af sektoren og sikrer sammenhæng, samtidig med at dobbeltarbejde reduceres.

2.2 EU-myndigheder: værktøjer og samarbejde

EU-myndighederne er blevet betroet specifikke værktøjer, der kan aktiveres i nødsituationer, og som opretholder beredskabsordninger for at sikre forretningskontinuitet. De tre ESA'er er f.eks. blevet tildelt nødbeføjelser i henhold til deres oprettelsesforordninger. Når Rådet formelt har anerkendt en nødsituation (i henhold til artikel 18 i ESA-forordningerne), kan de midlertidigt begrænse finansielle aktiviteter i henhold til artikel 9 gennem individuelle afgørelser. De varetager også en generel koordineringsfunktion mellem de nationale myndigheder og inden for Det Europæiske Finanstilsynssystem (ESFS) (artikel 31).

Som nævnt ovenfor er ECB den fælles tilsynsmyndighed for banker i de 21 medlemsstater, der deltager i Den Fælles Tilsynsmekanisme, og sikrer ensartet tilsyn på hele området. Den Fælles Afviklingsinstans er den fælles afviklingsmyndighed for disse medlemsstater, og den er ansvarlig for en velordnet afvikling af nødlidende banker, hvorved den finansielle stabilitet sikres, og omkostningerne for skatteyderne minimeres.

Alle EU-myndigheder har etableret interne forretningskontinuitets- og beredskabsordninger samt procedurer for håndtering af kritiske hændelser med det formål at styrke den operationelle modstandsdygtighed og imødegå forskellige risici. De tester regelmæssigt disse foranstaltninger for at sikre forretningskontinuitet og for at identificere de mest tidskritiske forretningsprocesser, der skal udføres i en nødsituation, samt på hvilket niveau.

I betragtning af behovet for at bevare det indre markeds integritet og velfungerende funktion samt den høje grad af indbyrdes forbundethed og risiko for afsmittende virkninger i EU's finansielle sektor er koordinering mellem forskellige EU-myndigheder og inddragelse af medlemsstaterne afgørende for at kunne foregribe og håndtere kriser, der potentielt kan påvirke flere dele af EU samtidigt. Tidlig inddragelse og hurtigt samarbejde er afgørende både i planlægningsfasen og på hvert trin af en krise. For at lette samarbejdet og udvekslingen af oplysninger, der også kan være relevante i en krise, har flere EU-myndigheder indgået samarbejdsaftaler indbyrdes eller med nationale kompetente myndigheder eller nationale afviklingsmyndigheder, eller indgået aftalememoranda (f.eks. aftalememorandummet mellem ECB og SRB), og gennemfører også prøvekørsler for at sikre et passende kriseberedskab.

En vigtig milepæl i dette arbejde er Den Europæiske Unions ramme for koordinering i tilfælde af systemiske cyberhændelser (EU-SCICF), der blev oprettet i januar 2025 af ESA'erne. Denne ramme udgør et strategisk grundlag for samarbejde under betydelige cyberhændelser¹⁴. Formålet er at lette hurtig informationsudveksling og fælles reaktioner ved at indføre protokoller til vurdering og afbødning af trusler på tværs af EU's medlemsstater.

Desuden vedtog Rådet i juni 2025 en EU-plan for cyberkrisestyring¹⁵ som en vigtig vejledning for medlemsstaterne til at styrke deres beredskab, detektionsevne og reaktion på cybersikkerhedshændelser, baseret på alle relevante mekanismer, herunder dem, der er oprettet ved NIS 2-direktivet, DORA (EU-SCICF) og forordningen om cybersolidaritet.

Regelmæssige øvelser kan gennemføres inden for denne ramme for at sikre, at beredskabs- og reaktionskapaciteten forbliver robust og effektiv. På internationalt plan har G7-protokollen om reaktion på cyberhændelser desuden til formål at forene den globale indsats over for cybersikkerhedstrusler, der påvirker den finansielle sektor, og at sikre rettidige og koordinerede reaktioner på tværs af jurisdiktioner.

Hver EU-myndighed foretager regelmæssige risikovurderinger og andre foranstaltninger for at identificere de mest relevante risici i forhold til den enkelte myndigheds mandat og funktioner. Risikovurderingerne gennemføres i samarbejde med de nationale myndigheder og bidrager til at udvikle en fælles og mere dybdegående forståelse af risikolandskabet og de risici, der skal prioriteres. Risikovurderinger indgår ofte i systemer for tidlig varsling, som igen er en del af EU-myndighedernes beredskabsrammer. Desuden giver de eksisterende regulerings- og tilsynsordninger mellem EU-myndigheder og interessenter i den private sektor mulighed for fortsat dialog om gensidige forventninger til beredskabet¹⁶.

2.3 Rammer på nationalt og regionalt plan

Ud over lovgivning på EU-plan har medlemsstaterne udviklet deres egne nationale beredskabsordninger¹⁷. Disse ordninger rækker typisk ud over den finansielle sektor og dækker samfundets beredskab som helhed på nationalt plan. Derfor er de nationale ordninger forskellige fra medlemsstat til medlemsstat, hvilket afspejler forskellige nationale statslige og administrative strukturer samt kompetenceområder. Samtidig fungerer disse nationale ordninger inden for en sammenhængende EU-ramme og interagerer i stigende grad med ordninger på EU-plan og grænseoverskridende koordineringsmekanismer.

Den finansielle sektors beredskab er altid et nøgleelement i de nationale beredskabsstrategier. Sektoren er førende inden for beredskab og fungerer som et udstillingsvindue for andre sektorer.

¹⁴ EU-SCICF gennemfører også artikel 49 i DORA med det formål at styrke koordineringen med andre EU-kriserammer.

¹⁵ Rådets henstilling af 6. juni 2025 om en EU-plan for cyberkrisestyring, *EUT C, C/2025/3445, 20.6.2025*, <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3445/oj>.

¹⁶ EU's strategi for beredskabsunionen anerkender betydningen af sådanne partnerskaber. Foranstaltning 36 og 37 har til formål at etablere en offentlig-privat taskforce for beredskab og udvikle offentlig-private nødprotokoller i alle sektorer.

¹⁷ Som led i sit arbejde med at opfylde foranstaltning 25 i bilaget til den fælles meddelelse om strategien for beredskabsunionen byggede Kommissionen også videre på de fortsatte drøftelser med medlemsstaterne om beredskabsordninger.

Nationale beredskabsstrategier for den finansielle sektor rækker ud over EU-retten og fokuserer på nationale operationelle spørgsmål. Forskelle mellem de nationale finansielle systemer (f.eks. kendetegn for den nationale banksektor, omfanget af brugen af kontanter, indførelse af euroen, deltagelse i bankunionen) afspejles naturligt i, hvordan niveauet for den finansielle sektors nationale beredskab vurderes og sikres.

I betragtning af den afgørende rolle, som offentlige myndigheder spiller, især i tilfælde af en krise eller en større hændelse, skal der fortsat være pålidelige kortfristede finansieringsfunktioner til rådighed for at undgå likviditets- eller finansieringsmangel på statsniveau og i den offentlige sektor mere generelt og for at undgå bredere konsekvenser for samfundet med hensyn til offentlig tillid og finansiell stabilitet. Dette gælder dog ikke for alle kriserammer på samme måde. Bankafvikling er således udformet med henblik på at begrænse afhængigheden af offentlige midler gennem bail-in og branchefinansierede afviklingsmekanismer.

For at sikre modstandsdygtigheden i staternes kortfristede finansieringsfunktioner har de nationale gældsforvaltningskontorer udviklet beredskabs- og forretningskontinuitetsplaner, så de fortsat kan fungere, også i tilfælde af en krise. Disse ordninger suppleres i stigende grad af udveksling af bedste praksis og koordinering på både EU-plan og regionalt plan.

Desuden tilbyder Den Europæiske Stabilitetsmekanisme (ESM) flere finansielle bistandsinstrumenter, der har til formål at sikre finansiell stabilitet ved at yde bistand til ESM-medlemmer og dermed øge euroområdet kapacitet til at håndtere statslige og bankmæssige kriser. Disse instrumenter har til formål at håndtere systemiske kriser og supplere det operationelle beredskab på EU-plan og på nationalt plan i forhold til mere konkrete forstyrrelsesscenarier. Nogle medlemsstater har udviklet bilaterale ordninger for at sikre tilgængeligheden af kortfristet finansiering, hvis nogen af de grundlæggende funktioner, som udføres af gældsforvaltningskontorer, skulle blive utilgængelige. Færdiggørelsen af den verserende ændring af ESM-traktaten vil yderligere styrke sikkerhedsnettet i euroområdet.

Sideløbende findes der regionale koordineringsfora, såsom den nordisk-baltiske samarbejdsmechanisme, der er et vigtigt regionalt initiativ med fokus på Østersølandene. Disse fora fremmer samarbejde om finansielt tilsyn og krisestyring samt udveksling af oplysninger om risikovurderinger og strategisk planlægning. De illustrerer, hvordan regionalt samarbejde kan styrke beredskabet.

Flere medlemsstater har udviklet dedikerede offentlig-private partnerskaber eller fora i forbindelse med deres nationale beredskabsordninger (som omfatter repræsentanter for den private sektor fra flere sektorer).

Overordnet set er disse ordninger på EU-plan, regionalt plan og nationalt plan en del af en lagdelt beredskabsramme, hvor koordinering og samarbejde på EU-plan og regionalt plan suppleres af nationale tiltag.

3. Stresstest

Stresstestning er et centralt aspekt af beredskabet, som anerkendt i Rådets henstilling om styrkelse af modstandsdygtigheden i kritiske infrastrukturer¹⁸. I den finansielle sektor er stresstest allerede en integreret og væsentlig del af tilsynet med finansielle institutioner og udbydere af finansiell markedsinfrastruktur. Stresstest styrker den finansielle sektors beredskab ved at simulere alvorlige kriser (såsom recessioner, klimachok eller cyberangreb) for at afdække sårbarheder i de finansielle institutioners kapital og likviditet. Dette tvinger institutioner og udbydere til at forbedre risikostyringen, øge kapitalbuffere, gøre den strategiske planlægning mere fintmasket og opbygge modstandsdygtighed over for fremtidige chok, hvilket styrker den overordnede finansielle stabilitet og øger tilliden på markedet.

Stresstestning understøtter også beredskabet ved at opfange systemiske og grænseoverskridende risikokanaler, herunder kilder til global finansiell ustabilitet, geopolitiske spændinger, cyberhændelser og forstyrrelser af kritisk infrastruktur.

I **banksystemet** har Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) mandat til at iværksætte og koordinere EU-dækkende stresstest af banksektoren. På grundlag af dette mandat gennemfører EBA hvert andet år en EU-dækkende stresstest, der dækker ca. 75 % af banksektoren. Kapitalkravsdirektivet giver også de kompetente myndigheder mandat til at udføre tilsynsmæssige stresstest af de institutter, de fører tilsyn med, med passende mellemrum, dog mindst én gang om året. EBA har desuden udstedt retningslinjer for at sikre, at myndighederne anvender en fælles metode, når de gennemfører årlige tilsynsmæssige stresstest.

Inden for bankunionen gennemfører ECB regelmæssigt stresstest, scenarieanalyser og simuleringer med henblik på tilsynscontrol- og vurderingsprocessen. ECB foretager også målrettede gennemgange af cyberrobusthed og outsourcingordninger.

Inden for **forsikrings- og arbejdsmarkedspensionssektoren** gennemfører EIOPA regelmæssigt hvert tredje år EU-dækkende stresstest for forsikrings- og genforsikringsselskaber samt for arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser (IORP'er)¹⁹, herunder en komponent med fokus på cyberrisiko og klimarisiko.

Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) gennemfører regelmæssige EU-dækkende stresstest af CCP'ers modstandsdygtighed inden for rammerne af vurderingerne i overensstemmelse med artikel 32 i ESMA-forordningen og artikel 24a i forordningen om europæisk markedsinfrastruktur. Selv om disse test fokuserer på CCP'ers modstandsdygtighed over for ugunstige markedsudviklinger, inddrager ESMA også andre typer udefrakommende risici.

Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB) udarbejder negative scenarier til stresstest for EBA (banker), EIOPA (forsikring, pensionsfonde) og ESMA (CCP'er).

¹⁸ Rådets henstilling af 8. december 2022 om en koordineret EU-tilgang til styrkelse af kritisk infrastrukturens modstandsdygtighed (2023/C 20/01).

¹⁹ I flere medlemsstater er arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser ikke omfattet af IORP II-direktivets anvendelsesområde og er derfor ikke reguleret efter EU-reglerne. Sådanne pensionskasser er ikke omfattet af EIOPA's stresstest.

Direktiv 2014/49/EU om indskudsgarantiordninger (DGS) pålægger medlemsstaterne at udføre deres opgaver i henhold til direktivet. Resultaterne af disse test anvendes derefter af EBA til at foretage peerevalueringer med henblik på at undersøge indskudsgarantiordningernes modstandsdygtighed.

4. Perspektiver

EU's finansielle sektor understøttes af en solid og flerdimensionel beredskabsramme. Rammen består af specifik sektorspecifik lovgivning, tværgående lovgivning og samarbejdsmekanismer på tværs af sektorer og medlemsstater. Beredskabet i EU's finansielle sektor har også en ekstern dimension, hvorved EU ikke blot styrker sin finansielle stabilitet, men også sin rolle som en pålidelig og troværdig aktør i den globale finansielle sektor.

EU's finansielle sektor har bevist sin modstandsdygtighed under tidligere kriser. Den har bevist sin evne til at modstå stormene under covid-19-pandemien, Ruslands aggression mod Ukraine, finanskriser i andre jurisdiktioner, cyberangreb og mange flere episoder.

Ikke desto mindre er det i lyset af de hidtil usete trusler og det mere usikre geopolitiske miljø, som EU står over for, vigtigt løbende at vurdere beredskabsniveauet i EU's finansielle sektor. EU viderefører dette arbejde og kan iværksætte de nødvendige tilpasninger for at sikre hurtige, samordnede og forholdsmæssige forebyggende og reaktive foranstaltninger, både på EU-plan og medlemsstatsplan, med henblik på at opretholde en urokkelig kurs og bevare EU's finansielle sektors vitale funktioner. Fremadrettet forventes udviklingen af opsparings- og investeringsunionen og indførelsen af den digitale euro at styrke den overordnede modstandsdygtighed i EU's finansielle sektor og yderligere forbedre dens beredskabsniveau.